

Šis dokumentas įsigalioja nuo 2011 m. sausio 1 dienos.

Patvirtinta:

LASF 4X4 komiteto pirmininkas Gediminas Grigaitis

Data: 2010-11-22

Suderinta:

LASF generalinė sekretorė Rasa Jakienė

Data:

2011 m. 4x4 Lietuvos visureigių bekelės sporto varžybų

TAISYKLĖS

1. Bendrosios sąvokos

Bekelės (trophy raid) lenktynės - tai visureigių automobilių varžybos vykdomos bendro naudojimo keliais ir sunkiai pravažiuojamomis vietovėmis, sudarytos iš vieno ar kelių Specialiųjų Ruožų (SR) organizuojamų išskirtinai sunkiai pravažiuojamomis vietovėmis su natūraliomis arba dirbtinėmis kliūtimis.

Rally reidas – ralio principu organizuojamos visureigių automobilių varžybos vykstančios tiek bendrojo naudojimo keliais, tiek sunkiai pravažiuojamomis vietovėmis.

2. Terminologija:

2.1 **Varžybų laikas** - tai laikas nuo momento kai dalyvis varžybų dieną sekretoriato patvirtina dalyvavimą varžybose pasirašydamas paraišką, iki vieno iš šių variantų:

- pasibaigus protestams pateikti skirtam laikui arba baigus protestų peržiūrą;
- pasibaigus papildomai techninei automobilių apžiūrai po paskutinio SR ruožo finišo;
- patvirtinus galutinius rezultatus.

2.2 **Etapas** – sudėtinė daugiaetapių varžybų dalis, dalyvauti kurioje kiekvienas dalyvis nusprendžia savarankiškai.

2.3 **Sekcija** – etapo dalis atskirta nuo kitų dalių ne trumpesniu negu šešių valandų intervalu skirtu poilsiui.

2.4 **Kontrolinis punktas (KP)** – tai taškas vietovėje, pažymėtas žemėlapyje ir/arba GPS koordinatėmis. Tai gali būti lengvai pastebimomis priemonėmis (lentelė su KP numeriu, „STOP“ juosta, dažais pažymėtas ženklas, teisėjas ir kita) pažymėtas punktas. Taip pat tai gali būti virtualus taškas pažymėtas tik GPS koordinatėmis. KP punktuose gali būti numatytos kontrolės priemonės – atžymos.

2.5 **Specialus ruožas (SR)** – greičio ruožas bekelėje. Šis ruožas turi būti tiksliai ir aiškiai pažymėtas vietovėje stop juosta ar kitomis priemonėmis, užtikrinančiomis vienodas visų dalyvių galimybes judėti teisingu maršrutu. Specialiuose ruožuose gali būti išdėstyti KP taškai. SR tikslas – įveikti maršrutą per trumpiausią laiką įvykdant papildomas užduotis, numatytas SR-o aprašyme. Tai gali būti ir „žiedo“ tipo trasa, kurioje pagrindinis dalyvių tikslas – įveikti atitinkamą kiekį ratų arba kuo daugiau ratų per numatytą laiką.

2.6 **Specialusis Orientacinis Ruožas(OSR)** – ruožas su neapibrėžtu maršrutu, kuris įveikiamas su arba be Kelio Knygos (pilnai arba dalinai) ir/arba orientuojantis pagal žemėlapi ir/arba GPS koordinates. Pagrindinis orientacinio ruožo tikslas – surasti ir pasiekti vietovėje išdėstytus Kontrolinius punktus per trumpiausią laiką. Kontroliniai punktai (KP), turi būti tiksliai randami vietovėje, naudojantis organizatorių pateikta medžiaga ir geografinėmis koordinatėmis.

2.7 **Papildomas specialus ruožas (PSR)** – ekipažo narių meistriško patikrinimas natūralių arba dirbtinių kliūčių ruože pagal atskiras taisykles, kurios gali skirtis nuo pagrindinių čempionato varžybų taisyklių (trialas, orientacija pagal žemėlapi, pagal kelio knygą, GPS kordinates, sprintas). Visų PSR įeinančių į programą taisykles nustato tų varžybų papildomi nuostatai.

2.8 **Sportinio automobilio techninis pasas** – dokumentas išduotas LASF arba FIA ir patvirtintas LASF techninio komiteto bei galiojantis pagal LASF taisykles. Šis pasas identifikuoja varžyboms pristatomą automobilį. Esant būtinybei techniniai kontrolieriai gali bet kada pareikalauti šio dokumento.

2.9 **Dalyvis (pareiškėjas)** – fizinis arba juridinis asmuo. Dalyvis solidariai atsako už ekipažo narių ir kitų asmenų, atvykusių komandos sudėtyje, veiksmus.

2.10 **Ekipažas** - visureigio automobilio ekipažą sudaro du-tres nariai, registruojami kaip „vairuotojas“ ir pirmas šturmanas (II vairuotojas), antras šturmanas (III vairuotojas). Varžybų metu visi ekipažo nariai turi teisę vairuoti automobilį, jei turi galiojančią LASF arba FIA vairuotojo licenciją.

2.11 **Varžybų dalyvis.** Tai ekipažas/asmuo, kuris užsiregistravo, sumokėjo startinį mokestį, užpildė juridinės atsakomybės sutartį, gavo patvirtinantį dokumentą apie jo automobilio/ motovisureigio atitikimą klasei kurioje dalyvauja.

2.12 **„Vairuotojas“** – tai paraiškoje deklaruojamas pirmasis ir pagrindinis ekipažo vairuotojas, pagal kurį vedama varžybų serijos (čempionato, taurės, pirmenybių) įskaita toje klasėje, kurioje dalyvauja jo vairuojamas automobilis.

- 2.13 **Dalyvio atstovas** – varžybų dalyvio nurodytas asmuo, turintis teisę atstovauti dalyvio (pareiškėjo) interesus varžybų metu.
- 2.14 **Laiko norma** – kiekvieno SR, OR ar PSR arba jo kelio sekcijos įveikimui organizatoriaus nustatyta laiko norma (valandomis ir minutėmis), kurios laikymasis yra privalomas visiems ekipažams. Ekipažas netilpęs į nustatytą laiko normą baudžiamas. Jeigu nei vienas ekipažas netilpo į laiko normą, tuomet sportinis komisaras turi teisę priimti sprendimą, pakeisti trąsos įveikimo sąlygas.
- 2.15 **Maksimalus varžybų laikas.** Tai laikas, skirtas visų varžybų rungčių įveikimui. Ekipažas, viršijęs maksimalų varžybų laiką, toliau varžybų netęsia ir informuoja varžybų sekretoriata telefonu, kurio numeris nurodytas varžybų papildomuose nuostatuose. Pasibaigus Maksimaliam varžybų laikui organizatorius negarantuoja, kad teisėjų punktuose bus laukiama finišuojančių ekipažų.
- 2.16 **SR, OR, PSR įveikimo laikas** – laikas, kurį ekipažas užtruko įveikdamas SR, OR ar PSR.
- 2.17 **Regrupingas** – organizatorių suplanuota pertrauka, numatyta varžybų papildomuose nuostatuose ir ekipažų dokumentuose, tam, kad pagal anksčiau parodytus rezultatus būtų galima pagrupuoti dalyvaujančius varžybose ekipažus starto eliškumui į kitus ruožus.
- 2.18 **Neutralizacijos periodas.** Tai laiko tarpas, kuriam organizatorius gali sustabdyti dalyvaujančius varžybose ekipažus.
- 2.19 **Uždaras parkas (Park Ferme)** – teritorija, kurioje bet koks remontas, degalų papildymas ar išorinė pagalba draudžiama, išskyrus atvejus numatytus šiose taisyklėse ir papildomuose varžybų nuostatuose.
- 2.20 **Biuletenis** – oficialus raštiškas pranešimas, kuris yra neatskiriama varžybų papildomų nuostatų dalis, skirta jo pakeitimų, paaiškinimų ir papildymų paviešinimui.
- biuleteniuose turi būti numatyta jų data ir numeris;
 - biuletenius išleidžia ir pasirašo:
 - organizatoriai iki varžybų administracinių veiksmų pradžios;
 - sporto komisaras – visų varžybų eigoje;
 - Biuleteniai saugomi varžybų sekretoriato ir paviešinami oficialioje skelbimų lentoje. Biuleteniai gali būti pateikiami dalyviams gaunant bent vieno iš ekipažo narių raštišką patvirtinimą apie įteikimą. Visi biuleteniai turi būti pateikti rašytine forma, paskelbti skelbimų lentoje ir (esant būtinybei) matomoje vietoje teisėjų postuose;
- 2.21 **„Bryfingas“** Dalyvių ir organizatorių pasitarimas/instruktažas, kurį praveda varžybų vadovas arba jo pavaduotojas. Kiekvieno dalyvio arba jo atstovo dalyvavimas bryfinge yra būtinas.
- 2.22 **Dalyvio kortelė** – kortelė, kurią išduoda organizatorius. Šioje kortelėje teisėjai žymi laiką arba faktą, kad dalyvis pravažiavo pro teisėjų punktą.
- 2.23 **Poilsio zona** – tai organizatoriaus numatyta zona, kurioje ekipažai gali ilsėtis. Jei etapo Organizatorius nenurodo kitaip, tuomet Poilsio zonoje galima atlikti remonto darbus.
- 2.24 **Remonto darbai (remontas)** – gedimų šalinimas, elementų ir detalių bei agregatų keitimas, remontas, diagnostika, reguliavimas bei kiti techninio aptarnavimo darbai, kuriuos ekipažas gali atlikti savo jėgomis arba padedant kito(u) besivaržančio(u) ekipažo(u) narių. Nedraudžiama dalyvių tarpusavio pagalba. Tik gavus padėti sutikusių ekipažo(u) sutikimą, leidžiama naudotis jo medžiagomis ir instrumentais, tuo metu esančiais besivaržančio(u) tame SR dalyvio(u) automobilyje(-iuose).
- 2.25 **Servisas** – įvairi remonto pagalba, suteikiama ne besivaržančių ekipažų dalyvių, o taip pat panaudojant įvairias medžiagas ir atsargines dalis bei instrumentus ar įrangą, kurios nebuvo transportuojamos besivaržančių dalyvių automobilyuose.
- 2.26 **Protestas** – bet koks raštiškas dalyvio kreipimasis į varžybų vadovą ar sporto komisarą, kuriame smulkiai išdėstytas pažeidimo faktas, neteisingo normatyvinių dokumentų panaudojimo faktas su pažeidimų išdėstymu, būtinai sumokant piniginių užstatą. Protestus gali pateikti išskirtinai tik dalyviai (pareiškėjai). Protestas turi būti įteiktas varžybų sekretoriato esančiam oficialiam asmeniui. Sekretoriatas privalo užregistruoti protestą, įrašant datą, laiką ir vietą, informuoti protesto pateikėją kada bus artimiausias posėdis ir kuo skubiau apie protestą informuoti varžybų vadovą. Varžybų vadovas privalo pateikti protestą svarstymui artimiausiame posėdyje. Dalyvis informuojamas apie posėdyje priimtą sprendimą. Jeigu protestas nebuvo patenkintas, piniginis užstatas negražinamas.
- 2.27 **Techninis protestas** – raštiškas dalyvio (pareiškėjo) kreipimasis į varžybų vadovą su prašymu praveisti kokio nors automobilio papildomą techninę apžiūrą, nereikalaujant ardyti tam tikrų šio automobilio mazgų ir agregatų, nurodant mazgus ir agregatus, kurie turėtų būti patikrinti. Techninio protesto teikėjas sumoka piniginių užstatą, kuris nepatenkinus protesto negražinamas.

2.28 **Komanda** – tai varžybose dalyvaujanti dalyvių grupė, siekianti bendro rezultato.

3. Reglamentacija

3.1. Bekelės visureigių varžybos turi būti vykdomos remiantis:

I. LASF sporto kodeksu.

II. Visureigių automobilių sporto Čempionato reglamentu

III. Šiomis taisyklėmis.

IV. Papildomais varžybų nuostatais

3.2. Varžybų vadovas yra atsakingas už šių reglamentuojančių dokumentų nuostatų laikymąsi varžybų metu.

3.3. Visus protestus dėl šių dokumentų neteisingo traktavimo ir kitas nenumatytas situacijas turi spręsti sporto komisaras (-ai). Jis (jie) yra vienintelis (-iai) asmuo (-enys) atsakingas (-i) už sprendimo priėmimą.

3.4. Etapo organizatorius į papildomus varžybų nuostatus privalo įtraukti šią informaciją:

- Organizatoriaus įvardinimas;
- Pilnas varžybų pavadinimas ir statusas;
- Frazė, patvirtinanti, jog varžybos surengiamos vadovaujantis TSK ir LASK;
- Organizacinio komiteto sudėtis ir jo adresą;
- Varžybų data ir vieta;
- Išsami informacija apie dalyvių paraiškų padavimą (adresą, kur jos turi būti siunčiamos) paraiškų priėmimo pradžia ir pabaiga, startinio mokesčio dydis;
- Starto data, laikas ir pobūdis;
- Būdas, kuriuo bus fiksuojamas finišas ir nustatomi rezultatai;
- Visa informacija apie draudimą;
- Įskaitinės grupės;
- Dalyvaujančių automobilių skaičiaus ribojimas, jeigu tai numatoma;
- Varžybų draudimo aprašymas;
- Dalyvių automobiliai;
- Priminimas LASK straipsnių apie privalomas licencijas (44, 45 ir 108 str.);
- Papildomos baudos ir sankcijos;
- Apdovanojimai, apdovanojimams numatytos klasės;
- Priminimas LASK straipsnių dėl protesto pateikimo (172, 173, 174 str.);
- Sporto komisaro (-ų) ir varžybų vadovo pavardės;

3.5. Varžybų papildomuose nuostatuose gali būti numatytos kitos baudos ir piniginės nuobaudos už nesportinį elgesį.

3.6. Oficialūs varžybų asmenys:

- Sporto komisaras;
- Varžybų vadovas;
- Varžybų sekretorius;
- Techninis komisaras;
- Trasos saugumo komisaras;

4. Dalyvių visureigiai

4.1. Dalyvauti varžybose leidžiama automobiliams atitinkantiems klasės – „ORIGINAL“, „TR1“, „OPEN“, „OPEN-N“, „TR2“, „TR3“

4.2. Visais atvejais kai pateikiamas automobilis neatitinka paraiškoje nurodytos klasės, tie atvejai pateikiami techninės komisijos peržiūrai. Techninė komisija turi teisę perkelti šį automobilį į kitą klasę, numatytą varžybų reglamente.

4.3. Automobilio komplektacija:

- a) atsarginis ratas ir jo pakeitimui reikalingi instrumentai;
- b) buksiravimo lynas, kurio ilgis ne mažesnis nei 8 m.
- d) pilnai sukomplektuota vaistinė su galiojimo data;

- e) lengvai pasiekiami veikiantys, tech. reikalavimuose numatyti gesintuvai.
 - f) minkštas, platus stropas- juosta gervės lyno tvirtinimui prie medžių;
 - g) gesinantis audeklas gervės lynui.
- 4.4. Visi dalyvio visureigio viduje ir išorėje esantys įrengimai ir daiktai turi būti patikimai pritvirtinti, kad nekeltų pavojaus ekipažo nariams, bei aplinkiniams.

5. Ekipažai

- 5.1. Dalyvavimui varžybose asmeninėje įskaitoje leidžiama fiziniams asmenims, paraiškoje deklaruotiems kaip „Vairuotojas“ ir turintiems galiojantį vairuotojo pažymėjimą arba „Šturmanas“. Ekipažo narių skaičius ne mažiau dviejų arba pagal įrengtų sėdimų vietų skaičių visureigyje. Visi ekipažo nariai turintys vairuotojo pažymėjimą ir licenziją gali vairuoti automobilį varžybų metu.
- 5.2. Jeigu Pareiškėjas nėra ekipažo narys tai „vairuotojas“ nurodytas paraiškoje pilnai atsako už visus ekipažo narius, visų varžybų metu.
- 5.3. Specialiojo ruožo starto ir finišo metu visas ekipažas turi būti automobilyje prisisekę saugos diržais, išskyrus atvejus numatytus varžybų papildomuose nuostatuose.
- 5.4. Bet koks varžybų dalyvio arba jo ekipažo nario nesportinis, neetiškas elgesys ar apgavystė pateikiama sporto komisaro svarstymui. Nuobauda už šiuos veiksmus gali būti įvairaus pobūdžio iki dalyvio diskvalifikavimo pagal LASK.
- 5.5. Varžybų metu ekipažo nariai privalo būti blaivūs ir neapsvaigę nuo kitų svaiginamųjų medžiagų, kaip to reikalauja kelių eismo taisyklės. Kilus įtarimui, kad visureigio vairuotojas yra neblaivus, organizatoriai pasiūlo jam patikrinti jo blaivumą vienkartinio alkotesteriu. Nustačius girtumą ar vairuotojui atsisakius pasitikrinti, organizatoriai neleidžia vairuotojui dalyvauti varžybose bei praneša apie tai LASF 4x4 komitetui, kuris svarsto ekipažo dalyvavimo sąlygas kituose etapuose. Startinis mokestis negražinamas.

6. Paraiška dalyvauti varžybose

- 6.1. Kiekvienas asmuo norintis dalyvauti visureigių bekelės sporto čempionato etapo varžybose privalo varžybų organizatoriui atsiųsti užpildytą paraišką dalyvavimui varžybose. Paraiškoje turi būti šie duomenys:
- Kiekvieno ekipažo nario pavardė, vardas, gimimo data, kontaktiniai duomenys (telefonas, el.paštas, adresas)
 - Transporto priemonės charakteristikos;
 - Kiti duomenys kurių gali pareikalauti varžybų organizatorius
- 6.2. Pasirašydami paraišką, pareiškėjas ir jo ekipažo nariai patvirtina, kad sutinka su LASK reikalavimais, šiomis taisyklėmis, reglamentais ir varžybų papildomais nuostatais.
- 6.3. Startinį mokesčių pareiškėjas turi sumokėti varžybų organizatoriui, dar iki gaunant visą dalyviui skirtą varžybų dokumentaciją.
- 6.4. Organizatorius turi teisę atleisti bet kurį dalyvį nuo startinio mokesčio arba jo dalies mokėjimo.
- 6.5. [Varžybų papildomuose nuostatuose organizatorius gali numatyti padidintus startinio mokesčio tarifus.](#)
- 6.6. Sumokėto startinio mokesčio grąžinimo procedūrą numato varžybų reglamentai.
- 6.7. Organizatorius turi teisę varžybų reglamente numatyti papildomas įmokas (už serviso automobilį, už transportavimą, maitinimą, viešbučių užsakymą ir t.t.)

7. Identifikacija ir reklama

Dalyvių identifikacijos tvarką ir reklamos išdėstymo būdus (čempionato, pirmenybių, taurės) nusako varžybų reglamentas ir papildomi konkrečių varžybų nuostatai.

8. Draudimas

8.1. Dalyvio ar jo automobilio draudimo įmokos į startinį mokestį neįeina. Šias įmokas privalo sumokėti patys dalyviai. Draudimo polisai turi įsigalioti iki ekipažo starto momento. Draudimo poliso galiojimas pasibaigia ne anksčiau kaip pasibaigia „maksimalus varžybų laikas“.

8.2. Draudimo polisas turi garantuoti civilinės atsakomybės draudimą trečiųjų asmenų atžvilgiu ir turi būti pateikiamas registracijos metu.

9. Administraciniai patikrinimai ir techninė apžiūra

9.1. Visi ekipažai dalyvaujantys bekelės varžybose turi būti pristatomi techninei apžiūrai techninės apžiūros zonoje. Automobilį apžiūrai pristato vienas iš ekipažo narių arba jo ekipažo atstovas. Ekipažui varžybų reglamente nustatytu laiku nedalyvavusiam registracijoje ir/arba techninėje apžiūroje gali būti neleidžiama startuoti. (Išskyrus „Force Majeure“ atvejus).

9.2. Administracinės komisijos metu tikrinami pareiškėjo dokumentai, sekretoriatas gali pareikalauti šių dokumentų:

- Vairuotojo pažymėjimo, patvirtinančio leidimą vairuoti atitinkamą transporto priemonę.
- Automobilio nuosavybės dokumento (techninio paso).
- Sportinio paso išduoto LASF arba FIA.
- Dokumentų, patvirtinančių galiojančią automobilio techninę apžiūrą.
- LASF arba FIA galiojančios vairuotojo licencijos.

9.3. Techninėje patikroje gali dalyvauti tik tie automobiliai, kurių ekipažai gavo techninės patikros kortelę administracinės komisijos metu. Techninei patikrai automobilis pateikiamas apklijuotas reklamais lipdukais ir startiniais numeriais. Techninė patikra tai bendras automobilio patikrinimas identifikuojant modelį ir gamintoją, atitinkamą klasei ir saugumo reikalavimams. Jeigu automobilis po techninės apžiūros buvo pripažintas neatitinkančiu pagal saugumo ar techninius reikalavimus nurodytus paraiškoje, kontrolierius gali skirti laiką, per kurį automobilis turi būti paruoštas pakartotiniam patikrinimui. Šis laikas gali būti ne ilgesnis kaip viena valanda iki starto į pirmąjį specialųjį ruožą. Tuo pačiu, varžybų papildomuose nuostatuose gali būti numatytas papildomas mokestis už pakartotinę techninę apžiūrą, arba už vėlavimą į pagrindinę techninę apžiūrą.

9.4. Sportinis varžybų komisaras, bet kuriuo varžybų momentu gali patikrinti ekipažo narius ir automobilio techninę būklę.

10. Starto tvarka

10.1. Jeigu varžybų formatas numato atskirą varžybų startą tarp klasių, starto tvarka nustatoma taip: į specialiuosius ruožus dalyviai startuoja traukdami burtus tarp kiekvienos skirtingos klasės ekipažų.

10.2. Jeigu varžybų formatas numato atskirus startus, tai kiekviename ruože dalyviai privalo startuoti ne trumpesniu nei 2 min. laiko intervalu. Jeigu trasoje susidaro automobilių spūstis dėl kurios dalyviai fiziškai negali aplenkti varžovų, spec.ruožo teisėjas turi teisę atidėti eilinio ekipažo startą.

10.3. Jei leidžia trasos galimybės, galima organizuoti visų dalyvių startą į spec.ruožą vienu metu, tačiau privaloma laikytis saugumo reikalavimų ir visų ekipažų galimybės startuoti turi būti vienodos.

10.4. Organizatorius varžybų reglamente gali numatyti spec.ruožų teisėjų punktų darbo laiką. Šis darbo laikas turi atitikti spec.ruožo įveikimo laiko normą ir „maksimalų varžybų laiką“ (finišo teisėjas privalo sutikti finišavusį ir į laiko normą bei „maksimalų varžybų laiką“ tilpusį ekipažą). Pasibaigus „maksimaliam varžybų laikui“ teisėjų punktą neprivalo sutikti nespėjusių finišuoti dalyvių net ir tuo atveju, jeigu dalyviui skirta ruožo įveikimo laiko norma nesibaigė. Tokie dalyviai laikomi nefinišavusiais tame ruože.

10.5. Dalyviui draudžiama pakartotinai startuoti specialiajame ruože, jeigu kitaip nenumato papildomi varžybų nuostatai.

10.6. Papildomuose varžybų nuostatuose gali būti numatyta ir kitokia, vienodas visų dalyvių galimybes užtikrinanti, starto tvarka.

11. Kelio knyga – legenda

- 11.1. Kiekvienas ekipažas gauna kelio knygą arba žemėlapius su nurodytu maršrutu ir kontroliniais punktais. Maršruto laikymasis yra privalomas, už jo nesilaikymą ekipažas gali būti baudžiamas.
- 11.2. Kelio knygos, žemėlapių išdavimo vieta ir laikas turi būti numatytas varžybų papildomuose nuostatuose.
- 11.3. Varžybų organizatorius turi garantuoti vienodas visų dalyvių galimybes gauti informaciją apie maršrutą.
- 11.4. Prieš varžybas organizatorius privalo patikrinti kelio knygos ir žemėlapių tikslumą, siekiant išvengti neatitikimų.
- 11.5. Oficialia varžybų trasa vadinama ta trasa, kuri nurodyta ekipažams išduotoje kelio knygoje. Orientacijos zonoje, kurioje neįmanoma tiksliai aprašyti vietovės, naudojami GPS taškai. Visi GPS taškai pateikiami formate „WGS – 84 Deg.min“. Jeigu maršute yra orientacinės zonos, dalyviams turi būti rekomenduojama turėti GPS imtuvą. Kai maršute yra Orientacinės zonos, tuo atveju organizatorius privalo pateikti duomenis GPS imtuvams (koordinates). Kiekvienas organizatorius varžybų papildomuose nuostatuose gali numatyti maksimalų nukrypimą nuo maršruto, už kurį ekipažas gali būti nebaudžiamas.
- 11.6. Bet koks išankstinis ekipažo bandymas susipažinti su specialiuoju orientaciniu ruožu (OR) ar bet koks kitas išankstinis lankymasis (OR) yra draudžiamas. Už šį nusižengimą ekipažas gali būti diskvalifikuotas iš varžybų.

12. Judėjimas keliais

- 12.1. Visų varžybų metu, išskyrus spec.ruožus, visi varžybų dalyviai privalo laikytis KET taisyklių ir nurodymų. Nesilaikantys KET taisyklių dalyviai gali būti baudžiami.
- 12.2. Jeigu varžybose dalyvaujantis ekipažas pažeidė KET taisykles, Eismo priežiūros tarnybos inspektorius turi teisę apie tai įrašyti įrašą į dalyvio kortelę. Eismo priežiūros inspektoriumi Ekipažas dalyvio kortelę privalo pateikti. Jeigu Eismo priežiūros tarnybos inspektorius nusprendžia nesulaikyti varžybų dalyvio automobilio, arba neturi tokios galimybės, tai jis turi teisę pareikalauti organizatorių nubausti šį ekipažą pateikdamas nenuginčijamus įrodymus apie įvykdytą KET taisyklių pažeidimą.
- 12.3. Kategoriškai draudžiama įvažiuoti pašaliniais automobiliams į specialiuosius ruožus iki jų uždarymo momento, išskyrus tuos atvejus, kai organizatorius arba jo atsakingas asmuo suteikia jiems leidimą įvažiuoti.
- 12.4. Dalyviai važiuoti varžybų metu gali tik su įjungtomis trumpomis automobilių šviesomis, išskyrus brastų įveikimą ir naudojantis elektrine gerve.
- 12.5. Draudžiama naudoti KET nenumatytus apšvietimo įrenginius judant bendrojo naudojimo keliais.
- 12.6. Ekipažui draudžiama piktybiškai blokuoti kitų dalyvių automobilių pravažiavimą arba trukdyti aplenkti juos, elgtis nesportiškai. Pasitraukdamas į šalikelę dalyvis privalo praleisti jį pasivijusį ekipažą. Tokie draudžiami veiksmai traktuojami kaip nesportiškas elgesys ir baudžiami pagal šių taisyklių priedą Nr.1.

13. Pagalba

- 13.1. Degalų užpylimas ir automobilio remontas leidžiamas visų varžybų metu, išskyrus atvejus uždraustus šiomis taisyklėmis ir/arba varžybų papildomuose nuostatuose.
- 13.2. Varžybų metu SR tempti automobilį gali tik kitas dalyvis startavęs, tačiau dar nefinišavęs tame SR. Važiuoti pro teisėjų finišo punktą tempiamam draudžiama. Už finišavimą buksyruojamam dalyviui įskaitoma evakuacija.
- 13.3. Ekipažas gali perduoti ir gauti pinigus, medikamentus, maistą, gėrimus visų varžybų metu.
- 13.4. Servisas:
 - „Servisas“ spec.ruožuose draudžiamas iki ruožo uždarymo momento (Žr. 2.24 ir 2.25 punktus).
 - Bet koks nusižengimas „serviso“ atžvilgiu turi būti teisėjo fiksuojamas ir dalyvis baudžiamas.

- Specialiuose ruožuose draudžiama išdėstyti bet kokią įrangą, medžiagas, atsargines detales ar instrumentus.
- Serviso automobiliai turi būti aiškiai identifikuojami pagal atitinkamus organizatorių išduotus ženklus, pritvirtintus tam tikrose varžybų papildomuose nuostatuose numatytose vietose.
- Varžybų papildomuose nuostatuose organizatorius privalo nurodyti visų serviso zonų išdėstymą. Serviso zonos negali būti išdėstytos specialiuose ruožuose.

13.5. Žalias „OK Ženklas“ ir raudonas „kryžius“ ant kelio knygos:

- Galiniame kelio knygos lape iš vienos pusės, gali būti nupieštas gerai matomas žalios spalvos ženklas „OK“. Ant kitos šio lapo pusės gali būti gerai matomas ženklas – simetriškai išdėstytas raudonos spalvos „kryžius“.
- Specialiajame ruože įvykus avarijai, kurioje nėra nukentėjusių ir, kuriems nereikia skubios medicininės pagalbos, bet kuris ekipažo narys turi rodyti ženklą „OK“ kitiems pravažiuojantiems ekipažams, arba šis ženklas turi būti pritvirtintas gerai matomoje automobilio vietoje.
- Jeigu ekipažas palieka savo automobilį ilgesniam negu 10 min. laikotarpiui, tai „OK“ ženklas, pagal galimybes privalo būti pastatytas arba pritvirtintas prie automobilio taip, kad jį gerai galėtų matyti kiti pravažiuojantys ekipažai ir gelbėjimo tarnybos.
- Spec.ruože įvykus avarijai kuriame yra nukentėjusių žmonių ar dalyvių, kuriems reikia skubios medicininės pagalbos, turi būti rodomas simetriškas raudonos spalvos „kryžius“. Kai pagalba buvo suteikta – rodomas ženklas „OK“.
- Ekipažas važiuojantis trasa pastebėjas ženklą „OK“ privalo pranešti apie avariją artimiausiam teisėjui. Tuo atveju jeigu rodomas „kryžius“ ekipažas privalo sustoti ir suteikti pagalbą. Esamomis ryšio priemonėmis pranešti apie avariją oficialiems varžybų asmenims, ir, jeigu tai būtina, sulaukti greitosios medicininės pagalbos. Dalyvio kortelėje ekipažas privalo nurodyti šio įvykio aplinkybes ir laiką. Po to ekipažas gali tęsti judėjimą spec.ruožu iki artimiausio teisėjų punkto ir pranešti apie avariją.

14. Laiko kortelė

- 14.1. Varžybų registracijoje arba SR starte dalyvaujantiems ekipažams išduodama laiko kortelė, kurioje įrašai yra dubliuojami (vienas įrašas lieka dalyviui, kitas teisėjo protokole). Dalyvis pateikia laiko kortelę kiekviename teisėjų punkte, kur starto teisėjas įrašo starto laiką minučių tikslumu, finišo teisėjas finišo laiką sekundžių tikslumu, o tarpiniai teisėjai tarpinius laikus sekundžių tikslumu. Kiekvienas ekipažas pats atsakingas už savo dalyvio kortelės išsaugojimą.
- 14.2. Dalyviams griežtai draudžiama keisti duomenis laiko kortelėje. Duomenis keisti gali tik teisėjas pasirašydamas ir pastabų skiltyje nurodydamas pakeitimų/pataisymų priežastį.
- 14.3. Tik ekipažas yra atsakingas už laiko kortelės pateikimą teisėjų punkte ir už įrašomų duomenų teisingumą. Tik teisėjas gali įrašyti duomenis dalyvio kortelėje.
- 14.4. Ekipažas finišavęs spec.ruože arba baigęs varžybas, varžybų papildomuose nuostatuose numatytu laiku/laiko intervalu, privalo grąžinti laiko kortelę į varžybų sekretoriatą. Priešingu atveju dalyvio rezultatas gali būti neįskaitytas. Laiko kortelės ir rezultatų pristatymo į sekretoriatą tvarką ir terminus nustato organizatorius papildomuose varžybų nuostatuose.
- 14.5. Jeigu papildomuose nuostatuose nenurodyta rezultatų pristatymo į sekretoriatą tvarka tuomet dalyviui, baigusiam varžybas, kortelę privaloma pristatyti į sekretoriatą ne vėliau kaip po valandos pasibaigus „maksimaliam varžybų laikui“. Dalyviui, dėl labai svarbios priežasties nespėjusiam pristatyti dalyvio kortelės į sekretoriatą per numatytą laiką, rezultatas gali būti įskaitytas tik sporto komisaro sprendimu.

15. Teisėjų punktai

- 15.1. Teisėjų punkto darbo laiką varžybų papildomuose nuostatuose nustato organizatorius.
- 15.2. Ekipažai privalo laikytis teisėjų nurodymų. Ekipažas nesilaikantis teisėjų nurodymų gali būti pašalintas iš varžybų. Ekipažas turi teisę pareikalauti, kad teisėjas į dalyvio kortelę pažymėtų atžymas

(laiką ir vietą) apie teisėjo nurodymų vykdymą, jeigu tai gali įtakoti ekipažo rezultatą. Teisėjas neturi teisės atsisakyti daryti šiuos įrašus.

16. Laiko kontrolė

- 16.1. Laiko kontrolės teisėjų punkte (LK) atžymimas tikslus atvykimo laikas, tai yra laikas kada ekipažo narys atidavė dalyvio kortelę teisėjui. Duomenys įrašomi į dalyvio kortelę tik tuo atveju jeigu visi ekipažo nariai yra automobilyje.
- 16.2. Laiko atžymos gavimo procedūra teisėjų punkte prasideda nuo to momento, kai automobilis pravažiuoja laiko kontrolės zonos ženklus.

17. Trasos kontrolė

- 17.1. Tam kad ekipažas laikytųsi nurodyto trasos maršruto, trasoje gali būti išdėstyti kontroliniai punktai (KP). Šių punktų išdėstymas ir eilės numeriai nurodomi kelio knygoje.
- 17.2. Kontroliniai punktai gali būti su atžyma arba be atžymos, t.y. varžybų dalyviui gali reikti atsižymėti varžybų papildomuose nuostatuose nurodytu būdu (fotografuojantis, specialiu žymekliu atžymint kortelėje, elektroninis „čipas“). Rekomenduojami foto atžymos principai išdėstyti priede Nr.3.
- 17.3. Tuo atveju kai KP reikia atsižymėti, ekipažas turi sustoti prie KP ir atlikti atsižymėjimo procedūrą, kaip numatyta varžybų papildomuose nuostatuose. Kai KP atsižymėti nereikia, ekipažas privalo pravažiuoti iki KP tokiu atstumu, kokį numato varžybų papildomi nuostatai.

18. Greičio kontrolė

- 18.1. Trasoje gali būti naudojamos greičio apribojimo zonos (GA), kur ribojamas dalyvių automobilių greitis. Visos zonos GA ir greičio limitai turi būti nurodyti kelio knygoje ir organizatorių gali būti kontroliuojami. Greičio viršijimas zonoje priklausomai nuo viršyto limito baudžiamas laiko bauda, pliusuojama prie bendro baudžiamo ekipažo to SR įveikimo laiko :
- nuo 3km/h iki 10km/h 3 minutės.
 - nuo 11km/h iki 20km/h 15 minučių.
 - nuo 21 km/h iki 40 km/h 60 minučių.
 - nuo 41 km/h 180 minučių.

19. Specialaus ruožo kontrolė

- 19.1. Specialusis ruožas prasideda teisėjų punkte „startas“ ir baigiasi teisėjų punkte „finišas“ arba laiko kontrole.
- 19.2. Specialiajame ruože judančiame automobilyje ekipažo nariai privalo būti prisisegę saugos diržais, rekomenduojama mėvėti šalmsus.
- 19.3. Startuojant specialiajame ruože automobilis su visais ekipažo nariais sustoja prieš ženklą „SR Startas“, teisėjas į dalyvio kortelę ir į teisėjo starto protokolą įrašo numatytą einamą starto laiką (valandomis ir minutėmis). Automobilis prie starto linijos privalo pravažiuoti likus nedaugiau nei 1 minutei iki numatyto starto laiko ir startuoti numatytu laiku. Jei ekipažas dėl nenumatytų ir svarbių aplinkybių likus daugiau nei 1 minutei negali startuoti, jis turi teisę atidėti starto momentą informuodamas starto teisėją. Teisėjas gali pakeisti starto laiką pagal šių taisyklių 14.2 punktą.
- 19.4. Likus 30 sek. iki starto momento, teisėjas pradeda atbuline seka garsiai skaičiuoti sekundes 30-15-10 ir paskutines 5 sek. 5-4-3-2-1, tuo pačiu signalizuodamas rankų gestais arba kitais vizualiais priimtinais būdais (rankų pirštai, lentelės, permatomas laikrodis ir t.t.). Pasibaigus paskutinėms penkioms sekundėms duodamas starto signalas po kurio automobilis nedelsdamas privalo startuoti.
- 19.5. Jeigu ekipažas negali savarankiškai pajudėti iš starto zonos po starto momento (dėl techninių ar kitų priežasčių), ekipažui skirtas laikas nėra stabdomas. Įvažiuoti į ruožą dalyvis gali tik leidus starto teisėjui ir jei tai netrukdo kitų automobilių numatytai starto tvarkai. Jei automobilis per 1 minutę po

starto momento nepalieka starto zonos, dalyviai ir teisėjai privalo jį pašalinti, sudarydami galimybę startuoti kitiems dalyviams.

- 19.6. Ekipažo starto laikas gali būti pakeistas tik starto teisėjo sprendimu.
- 19.7. Už „falš startą“ (pradėjus judėti iki kol teisėjas parodys starto komandą) ekipažas baudžiamas 1 min. už kiekvieną „falš starto“ sekundę.
- 19.8. Specialaus ruožo įveikimo metu remonto darbai leistini (žr. 2.24), o servisas draudžiamas (žr. 2.25).
- 19.9. Ekipažo, arba jo klasės starto laikas ir tvarka kiekviename specialiajame ruože turi būti numatytas varžybų papildomuose nuostatuose.
- 19.10. Finišas gali būti „finišas-bazė“ (kai automobilis privalo būti sustabdomas taip, kad finišo linija būtų tarp automobilio ašių, tuo metu fiksuojamas jo finišo laikas arba „finišas iš eigos“ (kai finišuojama pravažiuojant finišo liniją, finišo laikas fiksuojamas tuo momentu, kai automobilio priekis kerta finišo liniją). Finišo laikas įrašomas į dalyvio laiko kortelę ir finišo teisėjo protokolą.
- 19.11. Jeigu judėjimas SR nutrūksta ir jo atnaujinti neįmanoma, tai sportinis komisaras kartu su varžybų vadovu turi teisę priimti sprendimą pakeisti įskaitos sąlygas šiame SR. Joks ekipažas esantis pilnai arba dalinai atsakingas už šio SR sustabdymą iš šio veiksmo negali gauti jokios naudos.
- 19.12. Išskirtiniais atvejais, kai to reikalauja saugumo reikalavimai, varžybų vadovas gali uždaryti SR sustabdant minėto spec.ruožo eigą ir vėl jį atnaujinti pašalinus kilusį pavojų trasoje.
- 19.13. Skaičiuojant rezultatus galima dviejų laikų suma šiame SR (tarpinis finišas prieš pavojingą zoną ir tarpinis startas po jos).

20. Protestai ir apeliacijos

- 20.1. Užstato suma mokama už protesto teikimą turi būti numatyta varžybų papildomuose nuostatuose. Jeigu tai nenumatyta papildomuose nuostatuose tuomet užstatas lygus 100% startinio mokesčio.
- 20.2. Protestas dėl techninio patikrinimo turi būti pateiktas ne vėliau kaip po 30 min. pasibaigus maksimaliam varžybų laikui (žr. 2.15).
- 20.3. Užstato suma už teikiamą protestą techniniam patikrinimui, lygi 150% bazinio startinio mokesčio numatyto varžybų papildomuose nuostatuose.
- 20.4. Jeigu protestas numato automobilio sistemų išmontavimą ir po to surinkimą, užstato suma turi padengti šių darbų atlikimo išlaidas, įskaitant transportavimo išlaidas ir t.t.
- 20.5. Tuo atveju jeigu protestas buvo nepatenkintas, išlaidas už darbus vykdomus pagal pateiktą protestą, įskaitant transportavimą, apmoka dalyvis padavęs protestą. Jei protestas patenkinamas, šiame punkte aprašytus darbus apmoka dalyvis kurio automobilio techniniam stoviui patikrinti protestas buvo pateiktas.
- 20.6. Jeigu protestas buvo nepatenkintas, o užstato sumos neužteko padengti išlaidoms, tuomet dalyvis pateikęs protestą turi padengti trūkstamą sumą.

21. Rezultatai

- 21.1. Varžybų vadovas pilnai atsako už savalaikį ir teisingą rezultatų pateikimą.
- 21.2. Ekipažo rezultatas kiekviename specialiajame skaičiuojamas pagal BČTSS (bekerlės čempionato taškų skaičiavimo sistema), priedas Nr. 2.
- 21.3. Dalyviui taškai skaičiuojami tik toje įskaitinėje, ar toje klasėje, kurioje šiose varžybose dalyvauja jo automobilis.
- 21.4. Oficialūs varžybų rezultatai turi būti paviešinti oficialioje varžybų skelbimo lentoje ne vėliau kaip likus vienai valandai iki varžybų programoje numatyto apdovanojimo momento.

22. Saugumo technika varžybų metu

- 22.1. Draudžiama vežti žmones automobilio išorėje (ant kapoto dangčio, stogo, bamperių, kroviniame skyriuje ir t.t.). Išskyrus tempiantis gerve įveikiant brastą.

- 22.2. Dalyviai pradėdami dirbti su užklampusiu automobiliu privalo balsu arba garsiniu signalu perspėti aplinkui esančius žmones.
- 22.3. Draudžiama važiuoti automobiliais per ištemptus trosus ar įtemptą vilkimo virvę.
- 22.4. Dalyvių ekipažo nariai turi būti toliau nei vieno metro atstumu nuo vilkimo metu įtempto gervės trosu. Taisyti trosą ant gervės būgno galima tada, kai transporto priemonė nejuda, o vilkimo trosas neįtemptas.
- 22.5. Draudžiama vežti trosą vienu galu pritvirtintą prie gervės būgno, jeigu jis pilnai nesuvyniotas ant būgno, arba nepritvirtintas ant specialiai tam skirtų tvirtinimo elementų.
- 22.6. Traukiant bet kokio tipo gerve privaloma naudoti trūkusio trosu jėgą „gesinantį audeklą“. Traukimo metu „gesinantis audeklas“ turi būti vidurinio įtempto trosu trečdalis pirmoje pusėje.
- 22.7. Dirbant su metaliniais gervės trosais būtina naudotis saugiomis pirštinėmis.
- 22.8. Pasikeitus oro sąlygoms ir tam tikroms trasos dalims tapus nepravažiuojamomis, Organizatoriai gali savo nuožiūra pakeisti trasą ir tvarką informuodami apie tai visus dalyvius.

23. Sanitariniai reikalavimai

- 23.1. Dalyviai ir varžybų organizatoriai privalo laikytis atliekų utilizavimo taisyklių.
- 23.2. Varžybų vietoje draudžiama palikti arba užkasti bet kokių rūšių atliekas.
- 23.3. Dalyviai privalo utilizuoti stovyklavietėje ir automobilių serviso/remonto vietose susikaupusias atliekas pristatydami jas į specialiai tam paruoštą vietą. Organizatoriai privalo suorganizuoti atliekų kaupimo vietas ir jų išvežimą.
- 23.4. Organizatoriai privalo pasirūpinti stacionariais ar kilnojama WC, varžybų stovyklavietėje ir didesnio žmonių susikaupimo vietose.

24. Aplinkosauginiai reikalavimai

- 24.1. Visi dalyviai, oficialūs asmenys, varžybų organizatoriaus atstovai pažeidžiantys aplinkosauginius reikalavimus, tuo darantys žalą aplinkai ir žmogaus sveikatai yra pilnai atsakingi pagal galiojančius LR įstatymus.
- 24.2. Gervės trosu prikabinimui prie medžio būtina naudoti specialią plokščią tekstilinę apsauginę kėlimo/tempimo juostą siekiant išvengti medžio žievės pažeidimų. Juosta privalo būti ne siauresnė kaip 50 mm.
- 24.3. Draudžiama versti, pjauti ar kitaip žaloti medžius.
- 24.4. Judant varžybų trasomis, tose vietose kur nėra tiksliai apibrėžtas maršrutas, draudžiama įvažiuoti į žemės ūkio naudmenų teritorijas, jei toks atvejis būtinas, dalyviai privalo važiuoti pačiu tų naudmenų pakraščiu (palaukės keliukais).
- 24.5. Transporto priemonės draudžiama plauti upėse ir kituose vandens telkiniuose. Varžybų organizatorius gali numatyti teritoriją kurioje varžybų dalyviai gali plauti savo automobilius. Plauti automobilius arčiau nei 50 m. iki vandens telkinių draudžiama.
- 24.6. Draudžiama išpilti naftos produktus ir techninius skysčius ant žemės, į vandens telkinius, o taip pat palikti bet kokius automobilio remonto pėdsakus. Visos pakeistos automobilio detalės privalo būti utilizuotos kaip ir kitos šiukšlės.

PRIEDAI

1. 2010 m. 4x4 Lietuvos visureigių bekelės sporto varžybų nusižengimų aprašymas ir nuobaudos
2. 2010 m. 4x4 Lietuvos visureigių bekelės sporto varžybų rezultatų skaičiavimo sistema
3. 2010 m. 4x4 Lietuvos visureigių bekelės sporto varžybų reikalavimai foto atžymoms